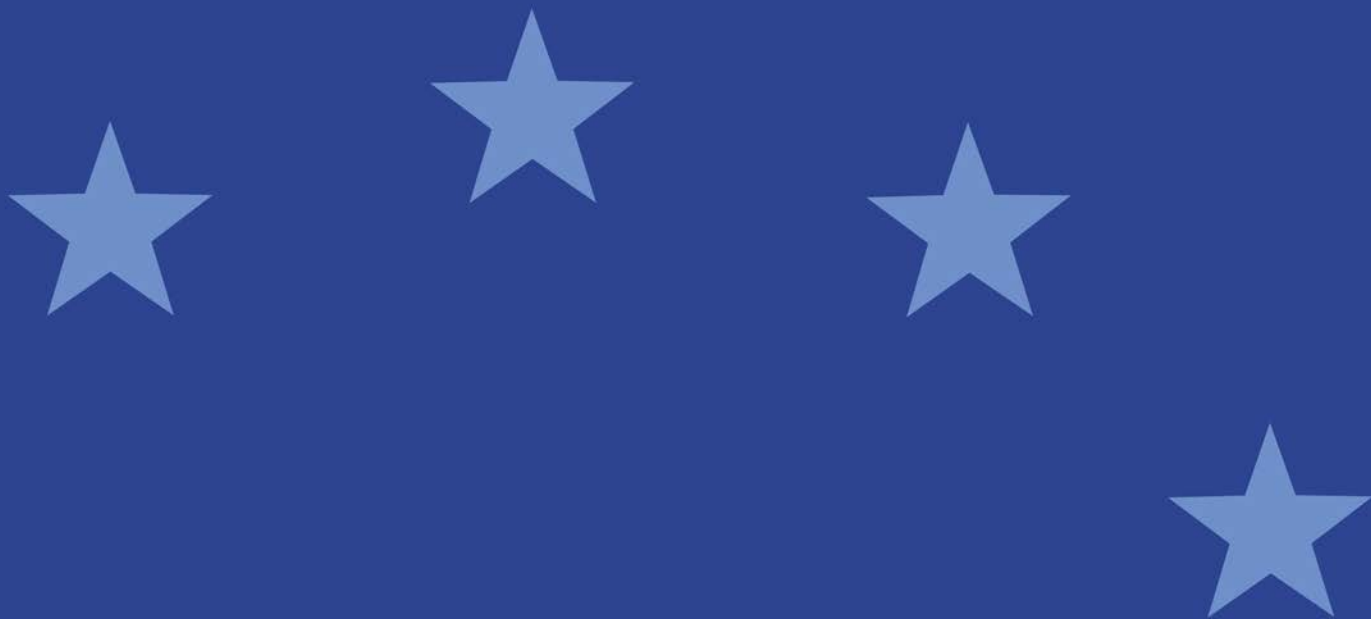

European Securities and
Markets Authority

Gairės ir rekomendacijos

KRA reglamento taikymo srities gairės ir rekomendacijos

Turinys

I.	Taikymo sritis _____	4
II.	Tikslas _____	4
III.	Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus _____	4
IV.	Pareiga registruotis pagal KRA reglamento 2 straipsnio 1 dalį, 3 straipsnio b punktą, 4 ir 5 straipsnius bei 14 straipsnio 1 dalį _____	5
V.	Kredito reitingavimo veikla ir registracijos išimtys (KRA reglamento 2 ir 3 straipsniai) _____	5
VI.	Registruotų kredito reitingų agentūrų filialų steigimas ne Sąjungoje pagal KRA reglamento 14 straipsnio 3 dalį _____	6
VII.	Konkrečios informacijos atskleidimo geriausios patirties rekomendacijos, susijusios su ESMA reglamento 16 straipsnio 1 dalimi _____	7
VIII.	Su KRA reglamento taikymo sritimi susijusių taisyklių vykdymo užtikrinimas _____	8

Santrumpos

KRA Kredito reitingų agentūra

EBI Europos bankininkystės institucija

NKI Nacionalinė kompetentinga institucija, apibrėžta KRA reglamento 3 straipsnio 1 dalies p punkte

SKI Sektoriaus kompetentinga institucija, apibrėžta KRA reglamento 3 straipsnio 1 dalies r punkte

I. Taikymo sritis

Kam taikomos šios gairės ir rekomendacijos?

1. Šios gairės ir rekomendacijos skirtos:
  - a. kredito reitingų agentūroms (apibrėžtoms Kredito reitingų agentūrų reglamento (toliau – KRA reglamentas) 3 straipsnio 1 dalies a punkte);
  - b. nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir sektorių kompetentingoms institucijoms.

Nuo kada taikomos šios gairės ir rekomendacijos?

2. Šios gairės ir rekomendacijos bus paskelbtos visomis oficialiomis ES kalbomis.

II. Tikslas

3. Šių gairių ir rekomendacijų tikslas – paaiškinti KRA reglamento, visų pirma su šiais konkrečiais klausimais susijusių jo nuostatų, taikymo sritį:
  - a. pareiga registruotis;
  - b. kredito reitingavimo veikla ir registracijos išimtys;
  - c. privatūs reitingai;
  - d. filialų steigimas trečiojoje valstybėje;
  - e. konkrečios atskleidimo rekomendacijos kreditų vertinimo balais įmonėms ir kredito reitingų agentūroms, įsteigtoms trečiojoje valstybėje;
  - f. KRA reglamento taikymo srities įgyvendinimo užtikrinimas ir bendradarbiavimas su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis.

III. Pareiga laikytis gairių ir teikti pranešimus

Gairių ir rekomendacijų statusas

4. Šiame dokumente pateikiamos gairės ir rekomendacijos, priimtose pagal ESMA reglamento 16 straipsnį. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų rinkų dalyviai turi dėti visas pastangas, siekdami laikytis šių gairių ir rekomendacijų.
5. Kompetentingos institucijos, kurioms skirtos šios gairės ir rekomendacijos, turėtų įtraukti jas į savo vykdomą priežiūros veiklą, įskaitant konkrečias šiame dokumente pateikiamas gaires, visų pirma skirtas finansų rinkų dalyviams.

6. Kalbant apie visus kitus šių gairių ir rekomendacijų skyrius, nacionalinės kompetentingos institucijos ir finansų rinkų dalyviai turi laikytis KRA reglamento nuostatų, o ESMA įpareigota užtikrinti to reglamento taikymą.
7. Šiose gairėse pateikiami paaiškinimai yra svarbūs taikant KRA reglamento nuostatas.

Reikalavimai teikti pranešimus pagal ESMA reglamento 16 straipsnį

8. Per du mėnesius po to, kai ESMA visoms oficialiomis ES kalbomis paskelbia šias gaires ir rekomendacijas, kompetentingos institucijos, kurioms taikomas šių gairių 26 punktą, privalo elektroninio pašto adresu info@esma.europa.eu ESMA pranešti, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių ir rekomendacijų, jei ne – nurodyti nesilaikymo priežastį. Jeigu iki šio termino kompetentingos institucijos atsakymo nepateikia, laikoma, kad jos nesilaiko šių gairių ir rekomendacijų. Pranešimo formą galima rasti ESMA interneto svetainėje.

IV. Pareiga registruotis pagal KRA reglamento 2 straipsnio 1 dalį, 3 straipsnio b punktą, 4 ir 5 straipsnius bei 14 straipsnio 1 dalį

9. Fizinės buveinės ES neturinčios kredito reitingų agentūros, atitinkančios KRA reglamento 5 straipsnyje nustatytas būtinas sąlygas, prieš platindamos kredito reitingus reguliavimo ES tikslais turi gauti ESMA išduodamą sertifikatą.
10. ES įsisteigusios kredito reitingų agentūros, kredito reitingavimo veiklą ES vykdančios prieš tai neužsiregistravusios, pažeidžia KRA reglamento 2 straipsnio 1 dalį ir 14 straipsnio 1 dalį. Kiekviena kredito reitingų agentūra, ketinanti vykdyti kredito reitingavimo veiklą, turi nedelsdama pateikti ESMA registracijos paraišką. Subjektai negali suteikti kredito reitingų, kol nėra įregistruoti kaip kredito reitingų agentūros. Tokios prievolės taikomos ir tiems ES įsisteigusiems juridiniams subjektams, kurie įdarbina reitingavimo analitikus, reitingavimo paslaugas teikiančius trečiosios valstybės subjektui.
11. Registracijos paraišką gali teikti tik juridinis asmuo. Fizinis asmuo registracijos paraiškos negali teikti.
12. Kredito reitingų agentūroms, kurios veikia Sąjungoje neregistruotos arba, jei taikoma, nesertifikuotos, ESMA turi nustatyti vieną iš priežiūros priemonių, nustatytų KRA reglamento 24 straipsnyje, ir skirti baudą pagal KRA reglamento 36a straipsnį ir III priedo 54 punktą.

V. Kredito reitingavimo veikla ir registracijos išimtys (KRA reglamento 2 ir 3 straipsniai)

13. Kredito reitingai, apibrėžti KRA reglamento 3 straipsnio 1 dalies a punkte, apima kiekybinę analizę ir tinkamą kokybinę analizę, atliekamą pagal konkrečios kredito reitingų agentūros nustatytą reitingavimo metodiką. Kreditingumo matas, gautas apibendrinus ir išreiškus duomenis remiantis

vien iš anksto nustatyta statistine sistema arba modeliu, nenaudojant reitingų analitiko pateiktų papildomų esminių kokybinių specifinių reitingavimo analitinių duomenų, neturėtų būti laikomas kredito reitingu.

14. Įvairiems į abonentų sąrašą įtrauktiems asmenims teikiamas reitingas į KRA reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punkte pateiktos privataus reitingo apibrėžties taikymo sritį nepatenka. Kita vertus, KRA reglamento 2 straipsnio 2 dalies nuostatos nereiškia, kad bet koks atvejis, kai reitingą užsakęs asmuo jį perduoda kokiai nors trečiajai šaliai, prilygtų viešam atskleidimui ar platinimui abonentams. Privataus reitingo gavėjui leidžiama griežtai konfidencialiai, kad būtų išvengta tolesnio to privataus reitingo atskleidimo, pasidalyti tuo reitingu su keliomis trečiosiomis šalimis – kol toks atskleidimas neprilygsta viešam atskleidimui ar platinimui abonentams. Pavyzdžiui, privataus reitingo gavėjas, teikdamas paskolos paraišką, gali griežtai konfidencialiai nurodyti savo reitingą savo bankui arba bankas gali pranešti privatų reitingą tam tikram ribotam kitų bankų skaičiui verslo sandorio tikslais.
15. Pagal KRA reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punktą kredito reitingų agentūros turėtų užtikrinti, kad susitarimuose dėl privačių reitingų suteikimo būtų nustatyta konfidencialumo pareiga ir reitingų platinimui taikomi apribojimai. Suteikdamos privačius reitingus, kredito reitingų agentūros turėtų įvertinti, ar užsakymą pateikęs asmuo, kaip privataus reitingo gavėjas, ketina tą reitingą naudoti taip, kad jis taptų viešai prieinamas, ar naudoti jį reguliavimo tikslais. Jeigu kredito reitingų agentūros gali pagrįstai padaryti išvadą, kad privatus reitingas galėtų būti atskleistas visuomenei, pavyzdžiui, atsižvelgdamos į tai, kad tas pats klientas anksčiau jau buvo pažeidęs konfidencialumo pareigą, ESMA, vadovaudamasi geriausia patirtimi, kredito reitingų agentūroms rekomenduoja nustatyti būtinas priemones tokiam atskleidimui išvengti arba nesuteikti to reitingo.

VI. Registruotų kredito reitingų agentūrų filialų steigimas ne Sąjungoje pagal KRA reglamento 14 straipsnio 3 dalį

16. Filialai neturi atskiro nuo savo patronuojamosios įmonės nepriklausomo juridinio asmens statuso, todėl laikoma, kad ne Sąjungoje įsteigtų filialų suteikti kredito reitingai yra suteikti jų ES patronuojančiosios įmonės. Todėl filialų padaryti KRA reglamento pažeidimai priskirtini patronuojančiajai kredito reitingų agentūrai, kuriai ir turi būti taikomos ESMA priežiūros priemonės, skiriamos baudos ir (arba) periodiškai mokamos baudos.
17. ESMA galėtų neturėti galimybės atlikti priežiūros užduočių, jeigu svarbios kredito reitingų agentūrų veiklos funkcijos būtų nustatytos ir daugiausia atliekamos ne Sąjungoje. Be to, kredito reitingų agentūros turėtų įrodyti, jog yra objektyvių priežasčių, kodėl kredito reitingus turėtų suteikti ne Sąjungoje įsteigti filialai. Tai, pavyzdžiui, galėtų būti būtinybė užsitikrinti tinkamas pozicijas atitinkamoje trečiojoje valstybėje. Kredito reitingų agentūroms pažeidus KRA reglamento III priedo II dalies 2, 4, 5, 6, 7 ir 8 punktus, ESMA imtųsi veiksmų pagal 24, 36a ar 36b straipsnius.

18. KRA reglamento 9 straipsnyje nustatytos svarbios veiklos funkcijos neturėtų būti nustatomos ar daugiausia atliekamos trečiosiose valstybėse įsteigtuose biuruose nedalyvaujant (ar labai ribotai dalyvaujant) kredito reitingų agentūros ES esantiems vadovams ir nenaudojant (ar labai ribotai naudojant) tos kredito reitingų agentūros sistemų ar procedūrų. Svarbios veiklos funkcijos apima skyrius ar padalinius, atsakingus už kredito reitingų rengimą ir suteikimą, kredito tyrimus, reitingavimo metodikos rengimą ir peržiūrą, atitikties užtikrinimą, vidaus kokybės kontrolę, duomenų ir dokumentų saugojimą, sistemų priežiūrą ar palaikymą. Tačiau svarbioms veiklos funkcijoms nustatyti kiekvieną atvejį gali tekti išnagrinėti atskirai. Kalbant apie atitikties užtikrinimo funkciją, kredito reitingų agentūros turėtų užtikrinti, kad jų vidaus kontrolės sistema visiškai veiktų ir trečiųjų valstybių filialuose.
19. Kredito reitingų agentūros neturi steigti trečiosiose valstybėse filialų, kurie vykdytų ESMA prižiūrimą veiklą, jei tai trukdytų ESMA atlikti su tokia tų filialų veikla susijusias priežiūros užduotis, nustatytas Reglamento 23b–23d straipsniuose, įskaitant gebėjimą atlikti patikrinimus vietoje ir tyrimus. Todėl:
- a) kredito reitingų agentūros turėtų bendradarbiauti su ESMA atliekant patikrinimus ar tyrimus, įskaitant apsilankymus vietoje, susijusius su kredito reitingais ar kredito reitingavimo veikla, vykdoma ne ES filialuose;
  - b) ESMA įvertins būtinybę su kompetentingomis vietos reguliavimo institucijomis sudaryti bendradarbiavimo susitarimus tinkamai ne Sąjungoje esančių filialų priežiūrai užtikrinti;
  - c) prieš įsteigdamas filialus trečiosiose valstybėse kredito reitingų agentūros turėtų užtikrinti, kad tie filialai nedelsdami įvykdytų bet kokią prašymą, ESMA pareigūnų pateiktą naudojantis KRA reglamento 23b–23d straipsniuose nustatytais įgaliojimais, įskaitant galimybės pateikti į patalpas, naudotis sistemomis ir ištekiais suteikimą, jei atliekami patikrinimai vietoje ir tyrimai.

VII. Konkrečios informacijos atskleidimo geriausios patirties rekomendacijos, susijusios su ESMA reglamento 16 straipsnio 1 dalimi

22. ESMA, vadovaudamasi geriausia patirtimi, kreditų vertinimo balais įmonėms ir kredito reitingų agentūroms, kreditų įvertinimus balais platinantiems Sąjungos visuomenei, rekomenduoja aiškiai ir išsamiai informuoti, kad tie įvertinimai balais nėra pagal KRA reglamentą suteikti kredito reitingai. ESMA tokią informaciją rekomenduoja atskleisti ir eksporto kredito agentūroms, veikiančioms pagal Reglamento 2 straipsnio 2 dalies c punktą.
23. Vadovaudamasi geriausia patirtimi, ESMA rekomenduoja, kad tais atvejais, kai kreditų vertinimo balais įmonės ir eksporto kredito agentūros nusprendžia skelbti tokią informaciją, joms tektų visa atsakomybė už minėtose dalyse nurodytos informacijos atskleidimą, jeigu jų kreditų įvertinimai balais ar reitingai pagal susitarimą su trečiosiomis šalimis platinami visuomenei Sąjungos teritorijoje.

24. Kreditų įvertinimai balais ar reitingai platinami ES visuomenei, jeigu jie atskleidžiami, pvz., išplatinant pranešimą spaudai, **nenustatyta ar nenustatytinai daugumai gyvenamąją vietą ES turinčių asmenų**. Kreditų įvertinimai balais ar reitingai taip pat platinami visuomenei, jeigu jie skelbiami interneto svetainėje, registruotoje vienos iš ES valstybių narių domeno vardą atitinkančiu domeno vardu.

VIII. Su KRA reglamento taikymo sritimi susijusių taisyklių vykdymo užtikrinimas

25. ESMA turi nustatyti periodiškai mokamas baudas, kad priverstų kredito reitingų agentūras nutraukti pažeidimą, kuris daromas suteikiant kredito reitingus neįsiregistravus ESMA, ir prireikus nustatyti baudas pagal atitinkamai KRA reglamento 36 straipsnio b punktą ir to straipsnio a punktą.

26. Jeigu nacionalinė kompetentinga institucija arba sektoriaus kompetentinga institucija gauna kokią nors paraišką, prašymą suteikti informaciją ar bet koki kitokio pobūdžio paklausimą, susijusį su KRA reglamentu, įskaitant paklausimą, susijusį su registracija ar sertifikavimu, **institucija nedelsdama turėtų pranešti apie tai ESMA ir prašymą pateikusį finansų rinkų dalyvį nukreipti į ESMA, kuri yra vienintelė kompetentinga Sąjungos priežiūros institucija.**